

Religionsmøtet som impuls til oppbrudd

Religionsteologien vil bli 1990-årenes store utfordring, er det sagt. Vi har vært vant til at de ikke-kristne religionene befinner seg i det fjerne, som et problem for misjonen der ute og for misjonsteologien, om man da er interessert i den. Situasjonen er radikalt forandret. Andre religioner er en del av den norske virkeligheten. Det synlige nærvær gjør ikke bare forholdet til andre religioner mer påtrengende og utfordrende, men vil etter hvert gjøre det vanskeligere å holde fast ved de enkle løsningene kristenfolket stort sett har slått seg til ro med hittil.

Hensikten med dette nummer av *NOTM* er å stimulere til videre tenkning omkring forholdet til andre religioner. Vi presenterer ingen ferdig religionsteologi — eller religiologi som noen kaller det. De forskjellige løsningsforsøkene som presenteres kan heller ses på som en invitasjon til gjennomtenkning, et kall til å bryte opp fra de altfor enkle posisjonene og gi seg på vandring ut i et vanskelig og fascinerende terreng.

Per Lønnings artikkel skisserer noen hovedposisjoner i den aktuelle internasjonale debatten, påpeker problemer, og antyder svar på en måte som lar en god del være åpent. Vi må unngå de ferdiglagede formularer, hevder han. «Vi må være åpne for forandring, for å forandre og for å bli forandret, men art og omfang... skal ikke defineres eller kvantifiseres på forhånd.» Fra et litt annet utgangspunkt skisserer Jan-Martin Berentsen hovedtendenser i katolsk og protestantisk religionsteologi, og konkluderer med en personlig vurdering og veiledning. Notto R. Thelle påpeker at det ikke bare er de ytterliggående religionsteologene som bryter grenser, men at de forskjellige typer religionsteologi — også den som representeres av konservative evangelikale — har forandret seg ganske radikalt gjennom årene. Dette aktualiserer utfordringen til all teologi om å finne en tankemodell som både bevarer troskapen mot kristentroens sentrum og samtidig gir plass for Guds nærvær gjennom hele menneskehetens historie, religionene inkludert. Tor Jørgensens rapport fra KVs misjonskommisjons møte i

San Antonio i vår berører den samme problematikken, og like aktuelt i sammenhengen er oversettelsen av Lausannebevegelsens Manila-manifest, med Tormod Engelsvikens kommentar til Manilamøtet i sommer.

Noen vil kanskje oppleve både presentasjonen av problematikken og utfordringen til nytenkning som opprivende og vanskelig. Det skal ikke legges skjul på at religionsteologien er vanskelig, fordi den i stor utstrekning blir et spørsmål om selve troens identitet. Men spørsmålene er ikke skapt av moderne misjonsteologi. De ligger i selve det faktum at andre religioner er der som en trosutfordring. Vi kan ikke flykte unna en vanskelig problematikk fordi den oppleves anfektende. Den eneste vei fremover er å akseptere problemene, forsøke å formulere dem så skarpt som mulig, og lete fremover etter holdbare svar.

Notto R. Thelle